

STANISŁAW OBIREK

Polak-katolik?

O KSIĄŻCE (spis treści)

WSTĘP. Ronald Modras

Wprowadzenie. I O trudności uchwycenia, czym jest religia (Wszczepiony wirus, zasiane ziarno. Człowiek naturalnie religijny czy naturalnie bezbożny. W służbie idei. Szczeliny w systemie. Mówić własnym głosem). **II Problemy z chrześcijaństwem** (Korekta do Nietzschego. Początki nowej religii czy spór wewnątrz judaizmu. Sedno nauczania Jezusa z Nazaretu. Granica, która mogłaby łączyć. Poza Kościołem nie ma zbawienia. Żyd jako diabeł i pies. Skąd podziaty).

III Czy katolicyzm jest religią chrześcijańską (Mój umysł moim Kościołem. Pragmatyzm religijny ocaleniem dla życia religijnego. Kruszenie muru, czyli kobieta w Kościele. Najbardziej katolicki zakon i jego ideologiczne przygody. Dlaczego polski papież stronił od jezuitów, a otaczał się członkami Opus Dei. Katolicyzm nieufnie spotyka inne religie). **IV Czy katolicyzm polski jest religią** (Transformacje i zerwania polskiej religijności. Polak katolik – trwałość stereotypu czy rzeczywistość. Kłopoty teologii katolickiej z Zagładą Żydów. Ci bezbożni ateści. Jezuci a katolicyzm polski). **Appendix historyczno-literacki**
GLOSA. O inności, dialogu i cncie tolerancji. Wacław Hryniewicz OMI **POSŁOWIE.** Jan Woleński

O KSIĄŻCE napisali

Czy dziś, po upływie pięćdziesięciu lat, polscy katolicy mogą być katolikami soboru watykańskiego II nie tylko czysto powierzchownie? Czy mogą nauczyć się akceptować to, co sobór mówił o protestantach, żydach, nawet o ateistach...? Raczej nie, jeśli będą kierować się tym, co mogą usłyszeć w Radiu Maryja albo przeczytać w antysemitycznych broszurkach nadal sprzedawanych w wielu polskich kościołach. Czy potrafią być krytyczni wobec swego Kościoła? Też nie, jeśli słuchają tych, którzy tłumaczą im, że krytyka Kościoła jest błędem zsekularyzowanego Zachodu, którego w Polsce nie można powtórzyć. Stanisław Obirek staje przed tymi samymi problemami, przed którymi staje cały polski Kościół. Pyta zatem: czy Polak-katolik musi być antysemitą?; czy musi godzić się na bigoterię?; być cały czas więźniem przeszłości? Jeśli ktoś chce znać odpowiedź na te pytania, powinien przeczytać tę książkę.

Ronald Modras (ze Wstępu).

Także w Polsce nadal żyje nadzieja na chrześcijaństwo bardziej otwarte, wrażliwe, zdolne do dialogu, wychodzące naprzeciw Innym ze zrozumieniem, życzliwością, współczuciem i zaufaniem. Refleksje Stanisława Obirka, choć zapewne dla wielu trudne do przyjęcia i kontrowersyjne, wpisują się w ten nowy kontekst pluralizmu religijnego. Ten postulowany przez Obirka pluralizm obejmuje też przecież sprzeciw wobec powszechnie przyjętych sposobów traktowania własnej tradycji. I jak przekonuje nas autor – mieści się w procesie szukania pełni katolickości.

Wacław Hryniewicz OMI (z Głosy)

Jest pewnym paradoksem, że Stanisławowi Obirkowi [...], przedstawicielowi kulturowego katolicyzmu, bliżej jest do niewierzących niż do formułkowego credo tak gorąco rekomendowanego przez polskich hierarchów. Książka Polak katolik? jest ważna z różnych powodów. Również jako pasjonująca diagnoza tego, co dzieje się z polskim katolicyzmem.

Jan Woleński (z Posłowia)

O AUTORZE

Pochodzi z Narola. Po maturze w 1975 został studentem teatrologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, ale przerwał studia i w roku 1976 wstąpił do zakonu jezuitów. Święcenia kapłańskie otrzymał w Neapolu w 1983, a profesję zakonną złożył w 1991.

W latach 1978–1980 studiował filozofię na Wydziale Filozoficznym Księży Jezuitów w Krakowie, następnie do 1983 teologię na Papieskim Wydziale Teologicznym w Neapolu, potem, w latach 1983–1985 teologię na Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie oraz w latach 1985–1989 polonistykę na UJ.

W 1994 uzyskał stopień doktora teologii na PAT. W latach 1994–1998 był rektorem Kolegium Księży Jezuitów w Krakowie. Prowadził wykłady na jezuickim University College of the Holy Cross w Worcester, a od 1998 był kierownikiem Katedry Historii i Filozofii Kultury oraz dyrektorem Centrum Kultury i Dialogu przy Wyższej Szkole Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum”, gdzie pracował do roku 2005.

W roku 2011 otrzymał nominację profesorską i obecnie jest wykładowcą Ośrodka Studiów Amerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego.

Stanisław Obirek jest od lat zaangażowany w dialog z innymi religiami (m.in. z judaizmem) i z niewierzącymi. Jeszcze będąc księdzem, był twórcą Centrum Kultury i Dialogu przy Wyższej Szkole Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum”. Jest rzecznikiem dialogu między religiami Wschodu i Zachodu.

W 2005 za krytykę pontyfikatu papieża Jana Pawła II w wywiadzie dla „Le Soir” został ukarany przez prowincjała zakonu Krzysztofa Dyrka rocznym zakazem kontaktów z mediami i prowadzenia wykładów w Ignatianum. W konsekwencji tej decyzji opuścił zakon i stan duchowny. Jest autorem setek artykułów i kilkunastu pozycji książkowych, z których za najważniejsze uważa: